

8. Jun. 1834

SENDER

Martinus Rørbye

RECIPIENT

Frederikke Rørbye, f. Stockfleth

FACTS

Document type:

Letter

General comment:

Brev nr. 5 på Rørbyes liste over afsendte breve 1834-37.

Sender's location:

Haag

Recipient's location:

København

Mentioned people:

Ajax Clemens

Emilie Collett, f. Rørbye

Adolph Wilhelm Dinesen

Erling Eckersberg

Christian Frederik Holm

Jørgen Hansen Koch

Jens Peter Møller

Elise Rørbye

Ida Athalia Rørbye

John Rørbye

Nancy Gerhardine Rørbye

Christian Frederik Schiøtt

Charles Borre Selby

Christiane Georgine Louise Selby, f.

Falbe

Johan Steengracht van Oostcapelle

Johan Gijsbert Verstolk van Soelen

Johan Wilhelm West

Archive:

Det kgl. Bibliotek, Acc. 1996/44

TRANSCRIPTION

Haag den 8de Juni 1834.

Da Leiligheden er saa god kjære Moder, kan jeg ikke undlade at lade dig høre et Par Ord fra mig; omendskjøndt jeg vel idag ikke har stort at fortælle. I gaard Aftes Kl 1 sluttede jeg mit Brev til Rose, som da det gik med Posten, allerede siden nogen Dage maae have været hos hende, du vil deraf have hørt, at jeg lever vel, saa vel, som man kan leve iblandt lutter Fremmede, der dog ere ret brave, omend de aldrig erstatte de kjære hjemme. Det bliver imidlertid vel best, om jeg for nogle Aar slog disse Tanker af Hovedet, der let kunne bringe mig til at føle alt for megen Hjemvee, og da virkeliig vilde gjøre et stort Skaaer i den Nytte jeg skulle drage af min Reise. Dog hidindtil er det virkeliig lykkedes mig ret vel, og bliver det saaledes ved, haaber jeg, du skal see mig dobbelt glad og frisk igjen gode Moder; jeg tænker alt paa hvorledes jeg ret omstændeliig kan fortælle Eder om Alt hvad jeg har seet, og som jeg skriftliig ikke formaaer at skildre saa levende, som jeg ønskede. Jeg skal da fortælle dig hvorledes man andre Steder veed at indrette Alt, undertiiden lidet bedre, undertiiden ogsaa slettere end hos os; kort Intet skal blive forbigaaet; ikke engang den særegne Maade hvorpaa en Hollænder ryger Tobak fra Morgen til Aften. Men hvad bryder jeg mig om at viide det? hører jeg du siiger kjære Moder, og hvad dig angaaer, veed jeg vel, dette ikke kan interesseere, dog tænker jeg, der kunne være andre Venner af Huuset, for hvem denne Beskrivelse kunne have Interesse; jeg tænker paa Ajax,¹ og heele det Schiøttske Huus; Kammerraaden² indretter sig bestemt paa hollandsk, det er at siige hvad Tobaken angaaer; men ikke i det Øvriige; thi jeg troer næsten, at saavel han, som Alle vi andre ville foretrække at faae Fløde til Kaffe og Jordbær isteden for Mælk, eller hvad der er værre; Ingen Ting, ja disse Barbarer driver det saa vidt, at de spiise Jordbær paa Smørrebrød og drikker Kaffe som Vand. Iøvrigt er deres Leve- •2• maade ikke saa særdeelees meget forskjellig fra den hjemme; men staaer dog tilbage i det Heele. Jeg har saaledes først idag hos Baron Selbye³ faaet en ordentlig Kjødsuppe siden jeg tog hjemmefra; deres Supper her ere opfyldte med en Mængde Grøndt, undertiden ogsaa med lidet jevnt[?], der smager ret godt; men jeg ved ikke hvoraf det bestaaer. Kage og Decert faaer man næsten altid; men naar jeg undtager deres Honing Kager her, ere de øvrige Arter liigesaa gode, og maaske bedre hos os. – Men nu skal du høre hvad jeg har bestilt igaard og idag, da jeg ikke fik Plads til at skrive mere i Rose's Brev; som du vel kan tænke, da er det første naar man kommer til en nye Bye, at see sig lidt om, for at muliigen da ogsaa at finde noget at tegne. Saaledes gjorde jeg da ogsaa her; men fandt ikke ret meget for mig, Byen er vel meget

smuk; men mere i en moderne Stil og ikke saa malerisk som andre af de nederlandske Byer, af en Residents at være er den ualmindelig tom; Kongen er rigtig nok fraværende; men det kan dog ikke gjøre Alt. Om Formiddagen gik jeg til Selbye der først [overstreget: igaard] Dagen iforveien var ankommen, jeg havde en lang Passiar med ham, og jeg syntes meget godt om Manden, han lovede at forskaffe mig Adgang til et Par privat Cabinetter her; men raadede mig til først at besøge det herværende Museum, jeg begav mig ogsaa siden derhen (da jeg havde læst den kjære Rose's Brev) og glædede mig ret meget ved Alle de herlige Sager der fantes; men som jeg her ikke kan beskrive; I skal engang faae den hollandske Catalog at see, og kan da læse liigesaa meget af det deilige Sprog som jeg nu kan. Under Museumet er en Samling af chinesisk, japanesisk og andre saadanne Sager; men som jeg endnu ikke har seet, jeg skal igjen derhen imorgen. Den Eftermiddag, det er om Løverdagen, gik vi ud til Schieveningen, der er en lille Bye ved Havet, og kun en lille Spadseretur herfra igjennem lutter Alleer. Jeg saae der omtrent hvad jeg havde seet ved den Jyske Kyst ved Vesterhavet; men her var en heel Myldren af Mennesker, da Fiskerskibene vare komne til Land, og nu solgte deres Fisk, til Koner, Mænd [overstreget: og] som [overstreget: der] alle bringe dem til Haag for der at sælge [dem] med Fordeel. Jeg tegnede her en lille Skitze af det Væsen; men fik næsten ingen Roe; de troede jeg var en Englænder, snakkede halvt hollansk og engelsk, og vare rent gale med at •3• tilbyde deres Tjeneste som Model, jeg kunne neppe bare mig for at lee af deres forkerte Snak, og var paa samme Tiid ret ærgerlig over deres Paatrængenhed; det var de værste Dreng næst dem i Kjøbenhavn; Erling⁴ havde de nær ødelagt, og det var det snurrigste Syn, at see ham, hvorledes han omendskjøndt forsynet med sin vældige Sigenheiner,⁵ roligt lod sig drive fra det ene til det andet Sted, men forgæves søge et roligt Sted. De tilbøde dem ved Grimasser, for Betaling, at bære ham paa Hænderne ud til Skibene. – Jeg har idag beseet Baron Verstolk van Soelen's⁶ udmærkede Malerie Samling; Selbye havde gjort Anstalter derfor, da han stod i Forbindelse med ham, som Minister for de udenlandske Sager. Ogsaa Baron Steengragt's⁷ Samling besaae vi, den er liigeledes udmærket, dog omendskjøndt talriigere, ikke at sammenligne med den første. Til Middag vare vi hos Selbye's og bleve meget net behandlet, det er en vakker Familie, Konen⁸ maaske en Smule affecteret, men yderst forekommende, det sidste gælder ogsaa om Datteren og Sønnen, de ere ikke smukke og Sønnen er maaske lidt for simpel af Forstand, men ret tilfreds med sig selv og ganske godmodig; jeg saa der ogsaa den lille Knutzen og Elise⁹ kan saaledes gjerne gjøre Fruen

en Visit, for at [hilse] fra ham, han er iøvrigt af faae Ord og ikke synderlig underholdende. Det var ogsaa [her] at jeg saa Leutnant Dignesen,¹⁰ der vender tilbage efter en Udenlandsreise og det faldt mig strax ind, at bede ham medtage Brev, hvilket han beredvillig lovede, saavel som selv at overbringe det; jeg var i Aften da jeg havde forladt S's hustru at gjøre ham et Besøg, og traf der en meget vakker Svensker der ogsaa vender hjem fra en lang Reise som Militair. Med Brevet følger 2 Smørskeer, som jeg til en Erindring købte, da jeg var i Zandam, den ene er til dig og den Anden vil du maaske give til Rose fra mig kjære Moder, det er kun en Ubetydelighed, men saaledes som de altid bruge dem her. Og saa god Nat kjære Moder Klokken er igjen bleven Et, og jeg har heller ikke mere at skrive om, imorgen skal vi endnu engang i Museet og lidt omkring, og saa gaar vi videre over Rotterdam langs op af Rhinen. Hils Alle de kjære Sødskende og glem heller ikke dem i Helsted¹¹ og Emilie;¹² du har formodentlig Athalia og den Lille hos dig i denne Tiid; men jeg haaber du derfor ikke glemmer mig med et Brev i Frankfurt hvortil min Hu nu staaer og hvorfra du igjen skal høre fra
din Martinus

Hils endelig Rose ret meget kjære Moder, hun har det dog vel godt? Hun fortalte mig, at hun har faaet min gamle Skee i Forvaring af dig, jeg troer virkelig du har glædet hende derved, det gode Barn. •2•

Siig mig endelig i dit næste Brev hvorledes Alle hjemme have det, og om du og Alle ere friske. Rose fortalte mig at Nancy¹³ ikke havde været saa vel, vil dette da aldrig høre op? •1•

Beed John¹⁴ at hilse Justitsraad Holm¹⁵ og hvis han skulle træffe Prof. Møller¹⁶ og Kock,¹⁷ da ogsaa dem.

¹ Ajax Clemens.

² Christian Frederik Schiøtt.

³ Charles Borre Selby.

⁴ Erling Eckersberg.

⁵ Ziegenhainer, dvs. knortekæp.

⁶ Johan Gijsbert Verstolk van Soelen.

⁷ Johan Steengracht van Oostcapelle.

⁸ Christiane Georgine Louise Selby, f. Falbe.

⁹ Elise Rørbye.

¹⁰ Adolph Wilhelm Dinesen.

¹¹ Rørbyes søster Athalia og hendes mand Johan Wilhelm West, sognepræst i Hellested.

¹² Emilie Collett, f. Rørbye .

¹³ Nancy Gerhardine Rørbye.

¹⁴ John Rørbye.

¹⁵ Christian Frederik Holm.

¹⁶ Jens Peter Møller.

¹⁷ Jørgen Hansen Koch.

Wagden 8ten June 1834.

[illegible]

James Johnson & John W. Johnson and others my
sons & daughters my wife & children, do hereby

[illegible]

[illegible]

